

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un sir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unirea

REDACTOR
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Altă școală!

(+). Sâmbătă, în prezina praznicului Adormirii Maicii Domnului, Sf. Părinte a primit în audiență, între altă multă și felurită lume, și un grup de două sute elevi dela școlăle parohiale italiene din America de Nord. Amăsurat obiceiului său, Vicarul Domnului le-a adresat, acestora și conducătorilor lor, o seamă de cuvinte pline de căldură și bogate în idei și sfaturi de cea mai mare însemnătate. Pentru cei de față. Și pentru toată creștinătatea.

Și a grăit Sfântul Părinte așa: Pruncușorii aceștia sunt odrasle de familie creștine, pârga și nădejdea educației religioase ce li-s'a dat în școlăle parohiale, cari nu pot fi lăudate îndeajuns. Durere, mai sunt parohii ce nu-și au școlăle lor confesionale, integral creștine. Capul creștinătății însă ține să li-se spună că dorește mult-mulț să și-le aibă cât mai în curând, cu toatele. Prea sunt bogate roadele ce aduc, și lipsa lor e o pagubă de negrăit. Papa dă aceeaș importanță bisericii ca și școlăi. „Ba — zice în continuare Sf. Părinte — dacă el, Papa, ar trebui să aleagă între o biserică și o școală parohială (se înțelege că o bună școală confesională), s'ar încurca în alegere. Căci deoparte ar trebui să zică: întâiu biserical! Dar sunt alte temeuri, alte considerente, cari fac să fie preferită școlă. Și anume: școlă e aceea care învață că trebuie mers la biserică; școlă creștină învață ce-i aceea: biserică. De aceea: fiecare parohie să-și aibă școlă sa parohială! — Așa a încheiat Vicarul Domnului.

Toate acestea s'au spus pentru americani, dar sună și altora. Ne sună și nouă. Și ce de parte suntem noi de idealul răvnit de Supremul Pontifice roman, și de toți câți cugetă și simțesc creștinește! Ne-am avut școlăle confesionale, ca să ni-se ia fără să le fim apărat până în extremitate, cum s'ar fi căzut. Cu o credulitate puerilă, am luat de bani buni asigurările că și în noua școală se va purcede, sub raportul instrucției și educației creștine, pe urmele celei răpitate. Ca să ne trezim cu o sumedenie de „luminători“ cari sunt așa cum îi vedem. Acum, când e atât de târziu. Când am avea atâta lipsă, chiar în școlă, de spiritul lui Hristos. Când caută însă să constatăm că se ținde tot mai mult și mai pe față spre stingerea aceluși spirit. Spărtura în zid s'a făcut cu împușinarea orelor de religie la unele școlăle secundare; cu totala lor eliminare din program, la altele. Cu vremea aceeaș măsură se va aplica și școlălelor primare. Și atunci desastrul va fi complet.

Desastrul, a cărui conture sinistre se și desinează la orizont: elevi ucigași; bande tâlhărești din liceeni; desmăț tinereșc (băieți și fete) fără perdea; o îngrozitoare sălbătăcire în lumea „ucenicilor slovești“. Cele știute despre isprăvile unor tineri (studenți, elevi de liceu și școlă de comerț) adunați să facă „muncă oastească“, sunt deadreptul ecașperante. Fură voinicii; injură ca birjarii; săd bravură în escapade nocturne; sfărîmă, barbar, porți și uși; se preocupă de . . . rușine este a și pomeni. Și e un fel de rara avis cel care nu-i un pământ și o apă cu acest nou soi de viitori „luminători“ și „stâlpi“ ai neamului.

Ne trebuie o altă școală! Neapărat. Căci mergând pe panta apucată, ne așteaptă prăpădul. Din vina celor cari au slăbit și slăbesc până la cadere spiritul creștin, serios și integral, în școlăle noastre de toate categoriile. Deși, la solemnități, se face atâta paradă cu deviza: Nihil sine Deo!

Programul nostru

— Scurte precizări la o problemă de mare însemnătate —

de pr. IOAN BORZA

În legătură cu articolul „Programul preotului în pastorație“, scris de păr. Stolca și apărut în „Cuvântul Adevărului“ de pe August c., află de bine să fac și eu unele observații întregitoare. Mai ales că păr. Stolca se provoacă și la cele scrise de mine în „Unirea“ nr. 7 din acest an. — Acestea premiându-le, încep:

1. Trecem prin o criză generală a autorității, din care a rezultat debandada, desorientarea și fărâmițarea socială de azi. Dreptul tuturor de a-și manifesta liber convingerile a adus quasi-obligația oricui de a ataca așa, tamesam, autoritatea criticându-o și muștrulindu-o după cele mai intime și originale „convingeri“. Astfel din forță dirigitoare și indiscutabilă, din chiagul societății, pentru a fi la modă democratică — vezi Doamne — ar trebui aranjată asemenea cuptorului lui Nastratin Hogea, pe roate, să se învârtă după capriciile tuturor. Ori dacă în lume se poate și asta, la noi nu va fi așa.

La noi Superioritatea reprezintă voia lui Dumnezeu. Superioritatea trebuie respectată din poruncă expresă divină și din firea rânduului naturale și logice. Preotul trebuie să fie cel mai disciplinat ofițer, căci e militar; e milles Cristii. (Și dacă el nu e, să ne mirăm de simplii soldați cari comit uneori atât de regretabile și păcătoase răsvrățiri?). Ba mai mult: necondiționată obediță, încredere absolută și iubire filială. Chiar și atunci, și mai ales atunci, când procedura Ven. Superiorității e în opoziție cu interesele și „convingerile“ tale. Și dacă vr'un confrate distrat s'ar exprima vreodată, cu vorba ori în scris, împotriva acestei elementare datorințe, — să fie adus repede la realitate, fără sgomot și mai ales nu cu articole în reviste și gazete, cari mai mult strică decât dreg.

E aceasta o datorință primordială de a cărei respectare depinde progresul bisericii în mare măsură. (Cât mă privește, dacă am greșit în aceasta, îmi pun cenușe pe cap, dar aș vrea să mi-se dovedească întâi!).

2. Omul din fire e certăreț și, pare-se, mai ales Românul și în mod special Românul înșcolat (vorba vine!). Nu se dă el cu una cu două. Ține să-și arete toate cele șapte vieți. Și are surse inepuizabile. Dacă s'ar putea scrie „istoria“ politicii din ultimele două decenii — am avea pilde strașnice. Și nu numai în politică: Judecătorille cari gem de înpricinați, apoi gazete câtă frunză și iarbă, cu polemicele interminabile, etc. etc. Și, de aici învrăjbirea cu toate consecințele ei. Dușmanul strein își scoate un ochi, iar „fratele“ amândoi. E patima mai acasă, mai caldă, între frați. — Și dacă e așa în lume, între noi iarăși trebuie să fie cum vrea

Domnul, nu cum vrea omul. Porunca de căpetenie cu care au murit pe buze apostolii și atâția mucenici, noi nu o vom observa numai pe amvon. . . Deci polemicele dârze nu sunt pentru noi. „Ce avem de spus și ce de făcut „știm cu toții și știu și superiorii“ și contradictoriu pe chestiuni principale și principiare nu avem de discutat, iar pentru mărunțișuri avem discuția frățească, cu dragoste. Stăpânirea și umilirea chiar, a amorului propriu, în vederea dragostei, armoniei și solidarității e chestie de conștiință. Și să recunoaștem, s'a ținut și între noi, ca între orice român verde, destul hang și harță.

3. Al treilea punct, care într'adevăr trebuie să fie de-acum punct de program și de conștiință pentru oricare preot, e chestiunea arzătoare ridicată „încă odată“ în același nr. al „Cuv. Adev.“ în articolul de fond: cotidianul.

Dacă eu, cel mai mic și mai nepriceput, vin să vorbesc despre aceasta, e pentru că îi simt și eu lipsa și am o modestă observație. Iat-o: „1001“ redacții romano cat. și gr. cat. mă îmbie cu periodice: gazete și reviste, bune; unele f. bune. Eu nu le pot refuza, cum nu le pot plăti pe toate. Și să fiu sincer: unele numai aduc mare lucru, căci nu pot. N'au hârtie, n'au bani, căci n'au abonați plătitori. Eu cred că această fărâmițare în periodice ce se luptă greu cu existența trebuie înlocuită cu o concentrare de puteri, cu cotidianul puternic, cu tiraj și autoritate. Părălașele curate și ademenitoare sunt bune. Însă noi avem lipsă de fluviu irezistibil.

Am scris aceste pentru a da cuvânt dorințelor unui modest slujitor, ce-și iubește biserica. Atunci când și aceste elementare dezlăderate vor fi realizate: obediță necondiționată și venerația pentru Autoritate, solidaritatea și iubirea reciprocă colegială, presa organizată cât să impună, — nu ne vom mai alarma dacă înaltul guvern ar afla de interes al nației să transfoarme în vlădicil toate protopresbiteriatele pravoslavnice din țară. — Așa.

Pelerinaje, pelerinaje. . . Poporul nostru are o dragoste deosebită față de Malca Domnului. Îl plac slujbele în cinstea ei; cântă cu drag laudele ei; ține cu sfințenie sărbătorile ei; alcargă cu încredere și însuflețire la sfințele lăcașuri, când e preamărită în chip special. Pelerinajele de Sântă-Măria-Mare sunt cele mai iubite. Dovada o fac și pelerinajille din acest an, făcute cu prilejul numitului praznic.

1. La mănăstirea *Moisetului* maramureșan — ca să începem cu marginea nordică a Ardealului — în fruntea pelerinilor a fost însuși Preasf. *Alexandru* al Maramureșului, încun-

jurat de pâr. canonic L. Vida, din Balamare; Șt. Pop, vicarul din Sigheț; V. Stejăru, arhidiacon din Vișeu de sus; Gh. Cosma, protopop din Dragomirești și alți 12 preoți din Maramureș, cu peste 8000 credincioși moroșeni și din jud. Năsăud. — Cumințări foarte multe. Numai la liturghia arhierescă s'au împărțit 600 de persoane.

2. La mănăstirea *Bixadul* din „Țara Oașului” a fost o adevărată mare de pelerini: peste 40.000, veniți și din depărtări mai mari de 100 Km., din toate părțile Nordului Ardealului. S'au spovedit și cuminecat 8500 inși. Nu mai puțin de 25 preoți (cu pâr. prepozit A. Breban dela Balamare în frunte), afară de Părinții Călugări, au săvârșit sfintele slujbe și au satisfăcut nevoile sufletești ale credincioșilor.

3. La *Șișești* pelerinajul a fost prezidat de pâr. Vasile Sabo, protopop în Balamare. Despre numărul participanților ne putem face idee, dacă luăm în socotință că s'au mărturisit și împărțit 4000 suflete dreptmăritoare.

4. La *Nicula* afluență uriașă de popor: peste 30.000 de capete, cât nu-i mai cuprindea vastul tăpșan din fața mănăstirii și împrejurimile. Slujește, în ziua praznicului, însuși P. S. Iuliu al Clujului, în sobor de preoți, reliefând, în cuvântul arhieresc, personalitatea de cerească vrajă a Maicii Sfinte. S'au spovedit și cuminecat mil și mil de credincioși, aceștia, și mulțimea având totodată prilejul să asiste și la hirotonirea întru preoți alor doi clerici absolvenți. — Ceva nou față de trecut: se simte și să vede mâna pricepută a pâr. egumen *Leon I. Manu*, grație hărniciei căruia mănăstirea proprie zisă e frumos restaurată, cu numeroase chilii monahale în bună rânduială. Asta pe lângă celelalte îmbunătățiri ce se văd în jurul mănăstirii. — Lăudat să fie Domnul pentru toate!

Aviz. Membrii asociației preoțești „S. Apostol Petru” sunt rugați a lua parte, cu toții, la prima serie de execuții spirituale (24—28 August c.), pentru a putea ține în ultima zi prima adunare generală. — Pr. *Liviu Chinezu*.

Patriarhia românească în slujba „uniației”

Pe deoparte, m'am mirat, deși proverbul latinesc spune: Nil mirari; pe de altă parte, tare bine mi-a părut că, pentru anul acesta, în Eparhia Bucureștilor, s'a dat ca temă a conferențelor pastorale obștești: *Metoda și mijloacele de a readuce sectele la adevărata credință*.

Noi nu am discutat la acele conferințe, (ce vreți, e o mare virtute, sau o foarte mare meteahnă a noastră deosebită), chestiunea aceasta ca o problemă specifică ortodoxiei, fie ea rusească, bucureșteană, greco-sârbo-bulgărească sau chiar ortodoxie de cel mai rutinat purism a la „Săghii”, ci am discutat-o și o mai discutăm și o vom mai discuta, de ne va ajuta și bunul Dumnezeu, sub specle aeternității, în cercul, în lumina, în inspirația și cu binecuvântarea creștinismului. Iar dacă ortodoxia nu se simte creștină măcar în măsura în care se laudă cu ortodoxia ei, mai bine s'o la Dumnezeu.

Așa li-s'a spus Părinților ortodocși, în totalitatea conferinței, după ce li-s'a atras serioasa luare aminte asupra criticilor grozave și cumplitelor învinuiri aduse statului. N'a fost preot referent, la mai sus pomenitele conferințe — din județul meu, cel puțin — care să nu înfățișeze, în culori mai negre decât glubelele preoțești, nepăsarea și inactivitatea statului, (care, de bine de rău, ne dă și nu prea precupeșit, pâinea cea de toate slujbele) față de lupta pe carea ortodoxia o dă, zic sfinșile lor înverșunat — noi zicem nedibacu — cu sectele.

Și atunci, lămurit și hotărât, când s'a pus întrebarea: Mai are cineva de adăugat vre-o lămurire, vre-o metodă, vre-un mijloc, li-s'a spus: cea mai bună metodă și cel mai sigur mijloc de a readuce sectele la adevărata credință, și dacă nu le readuci cel puțin să le reduci la zero valoarea, — și nu mă împedecă nimic istoricește și dogmaticește să-i zic ade-

văratei credințe a lui Hristos, ortodoxie — este unirea ortodoxiei, a tuturor ortodoxilor — este Roma. Și-au isbucnit aplauze. Preoții cu sgară și gârzi de fier au cerut, pe slabe temeluri, să se pună lupta împotriva sectelor pe țărâna națională, sub formă naționalistă. Și li-s'a răspuns: Dacă n'am fi Români, ci Țigani, — au început și ei să se miște pentru o organizație naționalist națională — s'ar cere, în cazul acesta, ca să facem pe placul acestei concepții, să dăm lupta țigănește.

Teza de mai sus a fost apoi susținută astfel: Ortodoxia, roabă la stat, orice formă ar avea acest stat, roabă din grația și din teoria Bizanțului, nu poate nici măcar cere, cel mult să cerșiască, o intervenție dincolo de interesele, de combinațiile, de puterea și de puterile lui, de atributele statului. Ca să împună statului, asta o poate numai Roma singură din toate religiunile câte au fost, din toate confesiunile câte sunt.

Ceeace nu poate face statul, nici un fel de stat, în sprijinul ortodoxiei, poate face ea unindu-se cu Roma, ca să fie consecvență cu sf. Liturghie pe care o slujește și care începe cu: Binecuvântată este Împărăția Tatălui și a Fiului și a sf. Duh. Căci așa, cum e acum, în robia statului, această Împărăție a Tatălui, dacă nu de fapt, cel puțin în concept, — reminiscență glorioasă a și mai glorioaselor veacuri de unitate catolică în credință, — e un non sens, o absurditate.

Ortodoxia unindu-se cu Roma va opune celor 300 de talmăciri (ori câte vor fi) ale sf. Scripturi din partea celor (să zicem) 300 de secte, (300 de nebunii lutherano-protestante), singura, unica și adevărata talmăcire, așa cum a dorit-o Mântuitorul.

Și a fost o clipă emoționantă când întru dovedirea influenței și puterii de a produce oameni a catolicismului s'a adus înaintea celor pâr. Lucaclu și al lui Iuliu Maniu. Lucaclu, — a zice ca ortodoxia —: un nimenia, un blet pop de sat, a fost o glorie a Românilor. După moarte activitatea lui, de naționalism, înțeleș creștinește, a fost preamărită și eternizată în-

Foița „Unirii”

Două zile la Vălenii de munte

Se'mplinesc, la anul, 30 de ani de când cărturarul neamului, prof. N. Iorga, a deschis prima *Universitate populară*, în orașelul a cărui nume-i definește poziția geografică și climatul. De atunci, an de an, au alergat Români din toate unghiurile țării libere și a provinciilor supuse altor neamuri, sute de studenți, instituții și preoți, pentru a se adăpa la Vălenii din izvoarele culturii de cea mai curată nuanță românească.

Sufletul universității era prof. N. Iorga. Alături de cursanți visa unirea neamului. Visul s'a'nfăptuit și mărirea lui au văzut-o cel ce au lucrat la realizarea lui.

După războiu, *Vălenii* au devenit din nou polul culturii românești. Profesori din provinciile alpine, au urcat treptele acestui Sion românesc. — Cursurile erau altele. Un țel fiind atins — unirea sub un aceptor a tuturor Românilor — apostolii catedrei din Vălenii și-au propus o altă țintă: unirea sufletească — prin cultură — a tuturor Românilor din noule hotare. La realizarea unirii sufletești a tuturor acelor celocneac în noule hotare colaborează deopotrivă: profesorul universitar și cel secundar, medicul și preotul, inginerul și ziaristul. — *Cursurile* oglindesc cele mai variate domenii a culturii românești.

Nu poți reda îndeajuns varietatea pro-

blemelor tratate decât trecând în revistă o ordine de zi a cursurilor. — Pentru a reda un fragment din varietatea subiectelor tratate mă opresc la 2 din zilele cursurilor acestui an — 12 și 13 August.

12. VIII—937, ora 8—9. „Curs de limba română pentru minoritari” Prof. *Cruceru* predă în fața unui numeros și select auditoriu — vre-o 8 profesori, 5 călugărițe rom. cat. profesoare, și vre-o 16 învățători. Ce admirabilă lecție de perseveranță dau rezumatele pe cari toți le prezintă profesorului pentru îndreptare! — La secretariat, la aceeași oră, vre-o 30 studenți italieni gustau frumșele limbii românești.

Ora 9—10. Vre-o 200 de cursanți — la început au fost 300 — ascultă conferința prof. *Rădulescu-Râmnic* — „Tricentenarul unui nedreptățit”. — E vorba de uitarea ce au de an cade peste acela care a fost pentru Franța și omenire: Boileau.

Ora 10—11. Un venerabil reprezentant al marinei române, Dl *G-ral Fr. Schina* — vorbește despre importanța economică și strategică a Mării negre. — La insistența cursanților, venerabilul General lungeste conferința cu 1/2 oră.

Ora 11—12. „Drepturile văduvei și a orfanului” fac tema ilustrului reprezentant a Baroului de Ilfov, *C. Schina*.

Ora 12—1. O problemă de vie și mondială actualitate — „Moneda” — o tratează priceputul f. ministru de finanțe *Vict. Slăvescu*. — Problema nu și-a aflat soluția definitivă până azi.

Ora 1—2. „Literatura de scandal”. — Distinsul colaborator al diui Iorga, — dela „Cuget Clar” — dl *Georgescu*, arată vulgaritatea poeziei argeziene. — „Blestemele” „Fătălău” și „Tinca” stârnesc desgustul întregii asistențe.

După masă: ora 3—4 oră de L. Italiană. — Vorbește prof. *Dr. Baffi* dela Universitatea din Neapoli.

Ora 4—5. D-na *Alice Voncescu* — analizează simptomele deumanizării prezente, în conferința „Drumuri spirituale”; — Ele ar fi: desmembrarea familiei, diacreditarea intelectualului și decadența artei. — Critică viața de cohortă, lectura copilului și arta scandaloză. — Propune o cohortă religioasă bazată pe o cercetare științifică.

Ora 5—6. *Dr. Arpad Bittay*, prof. Lic. rom. cat. Alba-Iulia — „Filippo degli Scollari”. — Trece în revistă documentele papale din sec. XIII, generali italieni și episcopii maghiari ce ar semnalat asemănarea dintre limba italiană și l. română. — Limba curată și stilul curgător, și idiotismele proprii limbii românești, întrebunțate cu multă artă de prof. Bittay, nimesc întreaga asistență, ce-l răsplătește cu vii aplauze.

După cină ora 9—10. Conferința „Educația poporului prin cântec și joc național” o dezvoltă prof. *Zogoniu*.

Vineri 13 Aug. — Cele 4 Universități Românești se întrec, trimițând ilustrii reprezentanți. — E una din cele mai frumoase zile a sezonului.

tr'o statue la granița de Vest. Sigur că ireden-
tismul pâr. Lucaciu nu era nici decum pe
placul stăpânirii ungurești, sub autoritatea și
urglea căreia a activat două decenii și ceva.
A fost pârât și Papel și nici Sfântul Părinte
nu l-a putut opri, căci să fim bine lămuriți:
Catolicismul nu e papiștaș, cum zice tâmpenia
ortodoxă, adecă nu e acest catolicism în slujba
sf. Părinte, ci sf. Părinte e în slujba catolicis-
mului. De aceea catolicismul e legea lui Dum-
nezeu, nu ca ortodoxia, legea — chiar de-
zice sau își zice eufimistic — o sfântă Muce-
niță Eafimlo — dominantă — statului. Iar la
desvelirea statului pâr. Lucaciu, toată atenția și
toată puterea și mărirea, cinstea și închină-
ciunea statului românesc, au fost concentrate
întru glorificarea persoanei, adecă catolicis-
mului, pâr. Lucaciu.

În politica de astăzi, catolicismul ne-a
dat pe Mantu. Vorbim politică, facem politică,
fiindcă avem acest drept. Dacă garanțiile con-
stituționale ne vor ridica acest drept, atunci
nu vom mai vorbi. De când se face politică
în țările românești, fie chiar — hai să ne mai
restrângem — dela Unirea cea mare, nici un
bărbat politic n'a pus nădejdea politicii sale în
morala creștină. Nici chiar preoți ce au făcut
politică. Apoi, dacă un preot al lui Dumnezeu,
și, lert-mi-se îndrăzneala, dacă preoții ro-
mânești ai lui Dumnezeu nu întorc capul, nu
lau seama la morala creștină, apoi cine să ia
seama, de cumva or pocni nișcaiva capete?

... Dacă cineva din ortodoxie are curajul
discuției, rog respectuos Redacția „Unirii” să-l
pună la îndemână coloanele „Unirii”, și să
stăm de vorbă.

Protopresbiteratul Ortodox

Praznic luminat la Șaușa. Praznic
al sufletelor bune. A avut loc de Adormirea
Maicii Domnului, când s'a făcut *sfântirea bi-
sericii* prin I. P. S. mitropolit *Alexandru* al
Blajului. Înaltul Ierarh, însoțit din centru de
pâr. Gh. Dănilă, canonic, pâr. Dr. Sept. To-
dorau, prof. de teologie și clericul N. Florea și
I. Târziu, a sosit încă din preluă. Primit sâr-

bătorește, la Vidrasău de mulțime de popor
și un grup impozant de preoți (vorbec:
protop. I. Domșa din Iernut și A. Cosma,
preotul local), după o scurtă vizită în biserica
parohială, se îndreaptă spre Șaușa. La hotarul
acestei comune altă mulțime de popor și alt
grup de preoți (în numele tuturor vorbește
prof. I. Dredeșianu din Tg. Mureș) și un fru-
mos banderiu de călăreți. În marginea satului a
doua poartă triumfală, popor, și corul Agrului,
condus cu pricepere de clericul absolvent N.
Blaj (vorbește primpretorul Malor); la școală
elevii în haină sărbătorească (vorbește înv.
Chiriac); la biserică bineventează preotul local,
pâr. *Alex. Precup*, pe cel ce vine în numele
Domnului. — După care a urmat slujba de
seara, cu cele obișnuite la sfântirea de biserică.

A doua zi liturghie arhierescă în sobor
de preoți și diaconisind pâr. Dr. Todoran și
clericul Florea. Răspunsurile le dă corul de
sub conducerea abilului cleric Blaj. Mulțimea
n'o mai încapă biserica arhierescă. Această de-
ficiență însă e suplinită de *megafonul* care
difuzează și pentru cei de afară sf. slujbă.
S'au cuminecat peste 300 persoane. Predica,
despre Preacurata marele păstor a rostit-o
afară, sub cerul liber, difuzată fiind și predica
pe calea megafonului. Au urmat recepțiile și
un banchet de 180 tacâmuri. La banchet toas-
tează: pâr. Mitropolit, pâr. Gh. Dănilă, Iacob
Domșla, I. Dredeșianu; dd. Dr. Porubsky, pre-
fect; Dr. A. Baciu, decanul baroului Tg. Mureș
și N. Șerbănușu, în numele tineretului, tuturor
răspunzându-le pâr. Alex. Precup, pe carele,
drept dovadă de apreciere a strădanilor sale
preoțești, I. P. S. îl distinge cu brâu roșu și
cu titlul de viceprotopop onorar. — Seara:
concert cu puncte de cor (condus de clericul
Blaj), și un monolog. În cadrele concertului
conferențiază pâr. *Dumitru Neda*, redactorul
nostru. După concert a urmat petrecere până
în zori. La bucuria curată a șaușenilor a luat
parte un neobișnuit de mare număr de inte-
lectuali din Cluj, Tg. Mureș și de alturea. Ar
fi prea lungă lista pentru spațiul atât de
redus al „Unirii”. (N. Drumeșu).

**Templele indușilor din Travancora
Indiei deschid porțile lor „Oamenilor
de neatins”. (= catolicilor).** Maharadjahul din
Travancora, pentru a-și sărbători cei 25 de ani,
a decretat desființarea restricțiilor privitoare
la intrarea „Oamenilor de neatins” în templele
indiene de sub stăpânirea sa. Acest decret
liberator mătură dintr'o lovitură obiceiurile stră-
moșești cari țineau mii de oameni într'o stare
de dispreț complet. Cu toate că Travancora
este unul dintre statele cele mai conservatoare
din India, guvernul său se pune în fruntea unei
mișcări care indușilor ortodocși li-se pare re-
voluționară, însă care în realitate pleacă dintr'un
adevăr fundamental, omenesc și creștin: agali-
tatea tuturor oamenilor înaintea lui Dumnezeu.

Catolicii din acea provincie, cari formează
a treia parte din populație, au primit, fără în-
doială, foarte bine această măsură. Totuși e
greu de precizat în ce măsură această dispoziție
este atribuită, direct sau indirect, influenței lor.
Deasemenea e destul de dificil pentru moment
a prevedea cari vor fi consecințele acestei schim-
bări radicale din punct de vedere misionar.

Însă dacă ne gândim că sistemul castelor
jumătate religios și jumătate social, a fost și
este încă una din cele mai strașnice bariere în
calea cuceririlor misionare, — căci groaza de a
deveni „un fără-castă” descurajează atâtea voințe
bune și timide, — această schimbare nu poate
fi decât favorabilă. Dacă măsura regală nu ră-
mâne literă moartă, ostracismul pronunțat în-
contra „Oamenilor de neatins” va perde din
vigoarea sa, poate va dispărea totul și cetățenii
din Travancora se vor bucura de o mai largă
libertate socială și religioasă, terenul pentru
conversiuni e curățit de unul din cele mai mari
obstacole. (sb).

Știri mărunte

Sf. Părinte și pompierii. Nu de mult
Sf. Părinte a primit în audiență, la Castel Gan-
dolfo, un grup mai numeros de pompieri. În
cuvintele părintești ce le-a adresat, Vicarul
Domnului i-a numit crainici ai iubirii, fiindcă
slujba lor e să săvârșiască lucrul dragostei, aju-
tând pe cei amenințați de prăpădul focului
Pompierii totdeauna trebuie să fie gata a-și pune
în joc viața pentru deaproapele. Prin urmare
se țin de cei cărora Tatăl cerească le-a pus în
vedere răsplătă deosebită, întru cât imitează în
chip deosebit iubirea Sa pentru cei năpăstuiți.
De încheiere Sf. Părinte a dat binecuvântare nu
numai celor de față, ci și pompierilor din lumea
întreagă.

Misiuni populare. S'au ținut la *Ghirig*,
de Adormirea Maicii Domnului. Preot misionar
a fost pâr. *Liviu Chinezcu*, prof. de religie la Școala
Normală de băieți din Blaj. S'au mărturisit și cu-
minecat 325 de inși. La ascultarea spovedanților
au dat ajutor și frații preoți din jur. Turma cre-
dincioasă a pâr. Ioan Boteiu, foarte bine pre-
gătită, a dat pildă strălucită de creștinească în-
țelegere și purtare.

Festivitățile dela Constanța. De
praznicul Adormirii Preacuratei a avut loc la
Constanța sărbătorirea „Zilei Marinei”. După
serviciul religios, oficiat de ep. Gherontie în
fața Maj. Sale Regelui, a Voevodului Mihai, a
membrilor guvernului și a autorităților locale,
pe bordul vasului „Regina Maria”, vice amiralul
Bălănescu a vorbit despre progresele făcute de
marina română. Cu vasul „România” au fost
trecute, apoi, în revistă, distrugătorul „Mărășești”,
nava de bază „Constanța”, și canonierele „Stihi”,
„Dumitrescu”, „Diculescu” și „Năluca”, urmate
de o patrulă de hidroavioane. În cuvântarea
dela banchet Suveranul face destăinuirea că pe
anul viitor vom avea noi vase, cari vor purta

Ora 8—9. Cursuri, ca și în 12. VIII.

Ora 9—10. Prof. *Mureșanu E.*, univ. Iași.
— „Educația prin societatea „Cartea sub
icoană”. — Propune un mod nou de a răs-
pândi cartea în mijlocul păturii de jos a po-
porului, țăranii și muncitorii.

Ora 10—11. Prof. *Dr. Popescu*, Sibiu —
„Patologia imaginației creatoare”. Cauzele ne-
bunii sunt în lume, deoarece nebunii vine
din lumea oamenilor preținși sănătoși. — Așa
de frumoasă și așa de interesantă e conferința,
încât prof. e reținut pentru ca afară de pro-
gram, în 14 Aug., să propună soluțiile pentru
însănătoșirea „imaginației bolnave”.

Ora 11—12. Prof. *Marmeliuc*, univ. Cer-
năuți. — Vorbește despre „Hotare vechi și
noul în cultura românească”. — Baza culturii
europene și a culturii românești e cultura
greco-romană — concludă prof. Marmeliuc.

Ora 12—1. „Hotarele poeziei” — de *Adrian
Mantu*. — Lipsind, vorbește despre „fabula în
literatura română” prof. I. Delabala — fabulist
și publicist la „Cuget Clar”.

După masă ora 3—4. Muzică, cor.

Ora 4—5. Prof. *Dr. V. Trifu*, univ. Bu-
curești — vorbește despre cele 4 patimi: beția,
desfrâul, necumpătul și trufia. — Vestește
ideea că alcoolismul ajută la consolidarea sta-
tului fiind un mijloc de a percepe impozite
ridicate. — Desfrâul din dancier-urli, baruri, e
plaga societății de azi. — Divorțul și avortul
sunt legi cari aduc blestemul neamului peste
cel ce le-au votat. — Trufia idolatrizează pe
om. Soluțiile propuse sunt evanghelice.

Ora 5—6. Prof. *Dr. Sofronie*, univ. Cluj.

— „Suveranitatea românească în vechile și
noulle hotare”. — Din lumea dreptului inter-
național examinează, cu competența specia-
listului, suveranitatea vovodală de ieri și
suveranitatea regală de azi.

Ora 6—7. Maj. *Gheorghiu*, însoțește
de proiecțiuni prețioasa conferință militară „E-
voluția istoriei Românilor”.

Ora 9—10. Prof. *Bittay*, ca admirabil cu-
noscător al istoriei Ardealului, analizează mo-
mente din istoria acestei provincii. — Titlul
conferinței „Contribuție la istoria Românilor
ardeleni”. — Adevărată contribuție la unirea
sufletească a Românilor și a Ungurilor, ce deo-
potrivă asistau și se identificau cu frumoasele
concluzii ale prof. Bittay.

Umbrele nopții proiectate de o lună fru-
moasă, însoțeau pe cursiști în drum spre
câmin. — Fiecare caută să-și înolască sângele
anemiât, inspirând ozonul adus de vânt de pe
brazii din munți *ce strejulau valea Teleajenului*.

Am înecat în mine durerea că Ardealul
era reprezentat abia prin vre-o 6 studenți, 2
învățători — și întâmplător, pe câteva zile, de
1 preot. — Ce bine ar fi dacă pentru viitor
această lipsă ar fi favorabil rezolvată. Vă-
lenii merită mai multă recunoștință din partea
Ardealului.
Pr. Ștefan Medveșan

Aviz. La liceul român unit de fete din *Beiuș*,
conform dispozițiilor mai noi ale On. Minister, exa-
menele de *corigență* se încep în 2 Sept. a. c. și exa-
menele de admitere în cl. V și cl. I în 6 Sept. a. c., iar
cursurile în 9 Sept. a. c. — *Direcțiunea*.

numele »Transilvania« și »Basarabia«, pentruca »să ducă astfel, peste mări și țări, fala provinciilor noastre unite«. — După masă s'a desvelit, în fața Casinoului, bustul Reginei poate Carmen Sylva, în cadre deosebit de solemne, cu serviciu religios și cetiri din versurile originale ale Carmen Sylvei.

Clipe mărețe. Numai așa se pot numi clipele cuminării alor 15.000 (cincisprezece mii) de cercetași (scouts) catolici olandezi întruniți la Vogelenzang în jamboree. Faptul s'a petrecut în 10 Aug. c., în cadrele unei s. liturghii solemne, slujite de ep. Huybers din Haarlem, în prezența reprezentanților tuturor națiunilor ce au luat parte la acea jamboree. Nu mai puțin de 50 de preoți au împărțit Pâinea Vieții cercetașilor ce s'au cuminecat. Sf. Părinte a răspuns telegramei omagiale ce i-s'a trimis împărțându-le tuturor binecuvântarea Sa apostolică.

Locale. Dumineca viitoare, de Tăierea capului s. Ioan Botezătorul, va predica în catedrală pâr. Iuliu Maior, dir. Liceului comercial.

Episcop ucis de bolșevici. Agenția »Kipa« aduce, din Tobolsk (Siberia), știrea că Arsenie, episcopul Siberiei Orientale, a fost arestat pe titlul că ar fi fost în raporturi de prietenie cu mareșalul Tukacevsky. După arestare a fost supus, vreme de zece zile, la fel de fel de interogatorii polițienești-judecătorești. Sfârșitul a fost cel ce era de prevăzut: osândirea la moarte și executarea imediată. Comunitatea religioasă din Tobolsk a fost dmsfințată forțat și alți treizeci bisericani arestați.

Procesiunea penitenților. Corespondentul ziarului londonez »Universe« scrie din Sevilla Spaniei lucruri mișcătoare. Intre altele pomenește de »procesiunea penitenților«, care se formează, în fiecare Sâmbătă dimineața, la ora 7, în biserica zisă a Mântuitorului. Scopul procesiunii este să ceară lui Dumnezeu sfârșitul războiului civil. Când ajung la catedrala orașului, procesioniștii se cuminecă cu toții. Numărul participanților crește din săptămână în săptămână. Mulți alegă de pe câmpurile învecinate să ia parte și ei la acest act de pietate. (Și e de remarcat că bărbații sunt mai mulți ca femeile). În cursul procesiunii recitează 3 deade din rozariu, iar în catedrală alte doue.

Altare refăcute. Dominanța pravoslavnică avusese de grijă, în veacul trecut, să pustiască, în Polonia Orientală, cu foc și fier, »papistașia«. La urmă se ajunsese acolo, că mai rămăseseră câteva parohii catolice, și acelea extinzându-se pe teritorii de sute km², și neavând decât prea puțini preoți; ba unor parohii lipsindu-le până și vasele sacre și odăjdiile sfinte. Acum s'a schimbat situația. În eparhia Luck, (Wolhinia), de exemplu, la reînvierea Poloniei existau numai 59 parohii. Astăzi sunt 132. S'au clădit mai multe biserici și cam 100 capele. O asociație pie din Poznan se îngrijește în chip special de provederea bisericilor cu cele necesare. Credincioșii își trag adesea dela gură, ca să contribuie la ridicarea bisericuței lor. — Se semnalează numeroase convertiri, cu toate că tocmai în acele părți »activează« foarte viu tot felul de sectari: metodiști, baptiști, studenți în Biblie, ș. a.

Impotriva imoralității strandului. Episcopatul catolic al coastelor croato-dalmatine a dat în vara aceasta o scrisoare pastorală, în care critică aspru strandurile, cari sunt cuiburi de imoralitate. Asta grație mâinei libere ce s'a dat unor turiști fără bun simț și unor vizitatori străini ejusdem furfuris. Cătu-i pentru câștigul bănesc ce s'ar realiza dintr'asta, pastorală episcopatului arată că acela intră în pungile unor speculanți și a capitaliștilor cari se bucură de industria străinilor. În unele localități de vile-

giatură, populația catolică, având de ajutor și poliția, a făcut să fie respectate principiile moralei creștine și a bunei cuviințe, fără ca pentru aceasta să se fi resimțit acele localități de lipsa vizitatorilor.

Omagiul filosofilor. Numeroși filosofi străini, ce au participat la lucrările recentului congres internațional dela Paris, s'au îndreptat în grup spre locurile dragi filosofului René Descartes, autorul nemuritorului »Discurs asupra Metodei«. Au vizitat moșia lui din Perron (titlul nobilitar al marelui cugetător era: R. Descartes de Perron) și casa din Châtellerault, unde acesta a petrecut primii ani ai vieții sale. După aceea s'au dus la Falot, unde s'a născut Descartes, iar după aceea la La Haye, unde au examinat, în palatul municipiului, actul de botez al celebrului filosof. — Sunt personalități a căror vrajă rămâne prin veacuri și sunt și oameni cari știu să aducă omagii memoriei defuncțiilor într'adevăr ilustri.

„Danii benevole“ pentru Spania. Pentru cea bolșevică. Și daniile firește că tot dela tovarăși roșii vin, din Sovietia »Pravda«, lăuda, la începutul lui August, anul trecut, dărnicia tovarășilor dela cari se colectaseră 12,145,000 ruble. În Octomvrie suma adunată se urcase la 26 milioane ruble. Apoi a tăcut cronica. În 15 Iulie a. c. aceeaș »Pravda« vorbește de »duzine de milioane de ruble«. Dar nu precizează câte anume. Spune doar atâta că acum »colectele făcute pe cale administrativă au devenit obișnuință bine stabilită« — Ceeace înseamnă că bieților iloți din Sovietia li-se rup și din salariile lor de mizerie »danii benevole« pentru triumful ideii bolșevice în Spania.

Mulțumită. Comitetul parohial rom. unit din Bogatul Român (Sibiu) și pe această cale aduce vîile sale mulțumirii credinciosului Dragomir Rotobeu, care pe seama acestei biserici a dăruit un clopot în valoare de 10.000 (zece mii) Lei. — Bogatul-Român, 10 Maiu 1937. Aurel Mărginean, preot.

Curatorul parohiei române-unite din Șarmașu

Publicațiune de licitație

În ziua de 29 August c., Curatorul parohiei române-unite din Șarmașu va ține licitație cu oferte închise, pentru darea în înetrprindere a lucrurilor de leucut și de lemnărlle la biserică, rezervându-și însă dreptul să țină și licitație verbală, întru cât altfel nu s'ar ajunge la acordul dorit.

Valoarea lucrărilor este, cea din devizul estimativ care, împreună cu planurile și condițiile speciale și generale se pot consulta în orice zi de lucru la Oficiului parohial din Șarmașu. — Garanția va fi de 60% din valoarea ofertei, respectiv a sumei asupra căreia se va fi căzut de acord și se va depune numai decît în numerar, efecte de stat, ori scrisoare de garanță emisă de vreo bancă de prima bonitate.

Șarmașu, la 10 August 1937.

Curatorul bisericesc

Oficiul P. T. T. de reședință Blaj

No. 8062 din 14/8 1937

Aviz

Se aduce la cunoștința publicului că actualul tarif telegrafo-poștal se modifică cu începerea dela 10 August a. c. după cum urmează:

Cartea poștală simplă sau ilustrată internă Lei 3.50 în loc de 3, timbrul Aviației și cultural la ilustrate rămân aceleași, ca și în prezent.

Cartea poștală cu răspuns plătit lei 7.
Ziare cotidiene, editate și tipărite în țară, expediate direct de editori sau mandatarilor lor, lei 0.25 până la greutatea de 120 grame, dela 120 gr. până la inclu-

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

siv 200 gr. în plus 25 bani, iar peste 200 gr. pe lângă 50 bani, se va mai aplica de fiecare sută de grame sau fracțiune, câte 25 bani.

Pentru Publicațiunile periodice care apare cel puțin odată pe trimestru, editate și tipărite în România, expediate direct de editori sau mandatarilor lor, 25 bani până la 75 grame, peste 75 gr. până la 100 grame inclusiv, în plus 25 bani, iar peste 100 grame, de fiecare 50 grame sau fracțiune, se va percepe peste cei 50 bani, câte 25 bani.

Pentru un ramburs dela 1000 lei până la maximum 10,000 se va percepe în total 10 lei peste taxele de ramburs percepute până la 1000 lei.

Pentru mandate mai mari de 20.000 lei până la 50.000 lei în afară de taxele percepute după tariful în vigoare până la 20.000 lei se va percepe în plus câte 2 lei de fiecare mie sau fracțiune.

Pentru mandate mai mari de 50.000 lei până la 100.000 lei, maximum admis prin modificare adusă, în afară de taxele percepute până la 50.000 lei, se va percepe de fiecare 1000 de lei sau fracțiune, în plus un leu.

La mandate telegrafice, pe lângă taxele poștale se va percepe o taxă fixă de 30 lei până la 10.000 lei până la 100.000 lei.

Pentru mandate telegrafice urgente se va percepe 60 lei în loc de 120 lei.

Pentru obiectele de mesagerii cu ramburs până la 100.000 lei pe lângă taxele de francare pe greutate din tarif, Art. 26 al. A. B. C. D. pentru orice obiect postal înregistrat, se percepe obligator pentru recepția un leu afară de telegame la care se percepe 2 lei ca și până în prezent.

Se explică totodată că oșebit de aceste taxe poștale și telegrafice se mențin actualele taxe percepute pentru Aviație și că pentru comunele rurale valoarea maximă a mandatelor poștale ce pot fi achitate prin factori rurali este de 30.000 lei de fiecare mandat.

Diriginte de Reședință
Indescifrabil

FRIDERIC HÖNIG

ARAD, STRADA BARIȚIU 10-21

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

Fondată
la anul 1840

La comandă fabrică clopote de orice mărime, din cel mai curat bronz pentru clopote, pe lângă garanță mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențe

Rechizite și scune de fer pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Telefon 376.

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

foșt

SOHIEB & KAUNTZ

Sibiu — Str. Morilor 2

Livreză clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă